

Zygmunt I Stary

Zygmunt I Stary urodził się w 1467 r. w Kozienicach. Był synem króla Kazimierza IV Jagiellończyka i Elżbiety Rakuszyнки. Od 1507 r. był królem Polski i wielkim księciem litewskim. Został koronowany na 24 stycznia 1507 r. w katedrze na Wawelu. W 1512 r. poślubił Barbarę Zapolę, a po jej śmierci ożenił się ponownie w 1518 r. z Boną Sforzą. Toczył wojnę z państwem Zakonu Krzyżackiego w latach 1519-1521. Pokój podpisany w 1521 r. zawieszał działania wojenne na okres 4 lat. Po jego upływie Zygmunt I Stary przyjął w 1525 r. hołd lenny od księcia Prus Krzyżackich Albrechta Hohenzollerna. Wydarzenie to spowodowało przekształcenie państwa Zakonu Krzyżackiego w świeckie Księstwo Pruskie, które zostało polskim lennem. Za jego rządów Korona zaangażowała się także w wojny Wielkiego Księstwa Litewskiego z Wielkim Księstwem Moskiewskim. Konflikty były toczone z przerwami w latach 1507-1508, 1512-1522 i zakończyły się rozejmem podpisanym w Moskwie w 1522 r. w którym strony zachowywały dotychczasowe zobycze wojenne. Wojna wybuchła ponownie w roku 1534 i trwała do 1537 r. Rozejm zawarto w Moskwie w 1537 r. Wraz z wygaśnięciem męskiej linii książąt mazowieckich Zygmunt Stary przyłączył w 1526 r. Mazowsze do Korony. W 1530 r. udało się doprowadzić do elekcji vivente rege i po raz pierwszy i ostatni w Rzeczypospolitej miała miejsce elekcja i koronacja przyszłego króla jeszcze za życia panującego. Na następcę tronu wybrano syna Zygmunta I Starego, Zygmunta Augusta. Czasy Zygmunta I to okres kulturalnego i gospodarczego rozkwitu Polski. Określa się je często mianem pierwszej fazy polskiego „złotego wieku”. Władca cieszył się zarówno u współczesnych mu, jak i potomnych w epoce staropolskiej uznaniem i popularnością. Za jego panowania rozbudowano i zmodernizowano Wawel, który stał się najważniejszym w kraju ośrodkiem kultury renesansowej. Stabilizacji uległa sytuacja wewnętrzna kraju, którego pozycja wzmocniła się również na arenie międzynarodowej. Zygmunt I Stary zmarł 1 kwietnia 1548 r. w Krakowie w wieku 81 lat.
